

Motion till riksdagen 2006/07:C378

av **Birgitta Eriksson och Kenneth G Forslund (s)**

De allmännyttiga bostadsföretagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att säkerställa självkostnadsprincipen inom de allmännyttiga bostadsföretagen.

Motivering

De allmännyttiga bostäderna är av yttersta vikt för att alla medborgare skall garanteras en god bostad till en rimlig kostnad. Bostaden är så viktig att den till och med garanteras i regeringsformen 2 §: ”Det åligger det allmänna att trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och en god levnadsstandard.”

Målet med allmännyttan är att garantera allas rätt till en bostad oavsett inkomst. Allmännyttan är den enda boendeform som inte är föremål för spekulation på den öppna marknaden. Hyrorna i de allmännyttiga bostäderna sätts utifrån självkostnadsprincipen. Det innebär också att överskott i verksamheten skall återinvesteras i verksamheten.

I och med att allmännyttiga bostäder byggs och hyrs ut till självkostnadspris, överläts ansvaret för hyressättningen på marknadens parter, det vill säga till företrädare för hyresgästerna respektive fastighetsägarna. Hyressättningen i allmännyttan skall vara vägledande för hyressättningen i de privata bostadsföretagen. Förhandlingsmodellen och bruksvärdesprincipen har varit framgångsrik ur flera aspekter, något som visat sig även i internationella jämförelser. Bostäderna i Sverige håller mycket god kvalitet, de är ljusa och rymliga, till en godtagbar kostnad.

När hyresförhandlingslagen infördes i slutet på 1970-talet var koncernbildningar inom allmännyttan ett okänt begrepp. I samband med att koncernbildning blev populärt kom syftet med allmännyttan att tappas bort. En del kommuner ålägger genom ägardirektiv sina bostadsbolag stora avkastnings-

Fel! Okänt namn på

krav eller beslutar om orimliga borgensavgifter, överlåter bostadsföretag till ett annat kommunalt bolag eller utökar aktiekapitalet.

Syftet med dessa åtgärder är att tillförsäkra kommunerna högre utdelning. På det viset utnyttjar en del kommuner sina allmännyttiga bostadsföretag på ett sätt som inte var tänkt när allmännyttan infördes. Hyresgästerna finansierar härigenom kommunal verksamhet dels genom kommunalskatten, dels genom hyran, vilket innebär att hyresgästerna särbeskattas i förhållande till övriga upplåtelseformer.

Åtgärder måste vidtas så att eventuella överskott stannar i allmännyttan, vilket är ett huvudsyfte med allmännyttans självkostnadsprincip. Vi anser därför att det är av största betydelse att regeringens planerade tilläggsdirektiv till Utredningen om allmännyttans villkor, inte ändrar utredningens uppdrag på sådant sätt att själva syftet med utredningen förändras.

Stockholm den 25 oktober 2006

Birgitta Eriksson (s)

Kenneth G Forslund (s)